

Jaarverslag Bodem 2022 Wbb

Gemeente Emmen

1. Toelichting Jaarverslag Bodem Wbb 2022

De gemeente Emmen voert bodemtaken uit in het kader van de Wet bodembescherming, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Woningwet en de Wet ruimtelijke ordening. De taken hebben als doel het beschermen, gebruiken en herstellen van de bodem. De gemeente Emmen is bevoegd gezag Wet bodembescherming (Wbb) en daarmee is de gemeente Emmen verantwoordelijk voor de uitvoering van de verplichtingen in kader van de landelijke bodemsaneringsoperatie. Voor de uitvoering van deze verplichtingen zijn rijksmiddelen beschikbaar gesteld. De gemeente Emmen stelde voor de uitvoering van de landelijke bodemsaneringsoperatie meerjarenprogramma's op, meestal voor de duur van 5 jaar, waarin is aangegeven wat wij de gemeente ging doen en met welke middelen. Jaarlijks werd op basis van het meerjarenprogramma voor de uitvoering een gedetailleerder jaarplan opgesteld. Deze praktijk is voortgezet in 2021 en 2022. Deze jaren worden gezien als overgangsjaren tussen het werken onder de Wet Bodembescherming (met het convenant/meerjarenprogramma) het werken onder de Omgevingswet.

Het jaarplan bodem 2022 in het voorjaar van 2022 formeel vastgesteld door het College van B&W. Inhoudelijk was het concept-jaarplan eind 2021 gereed. Er is met vaststelling gewacht tot er verwachtingen waren over de rijksbijdragen.

Het rijk ziet 2022 ook als een overgangsjaar tussen Wbb / Convenant Bodem en Ondergrond 2016-2020 en het werken onder de Omgevingswet.

In het gemeentefonds is een doeluitkering opgenomen voor de apparaatskosten voor de bodemtaken ad €476.125. Deze zijn toegevoegd aan de algemene middelen. De apparaatskosten worden ook bekostigd uit de algemene middelen. De apparaatskosten die de RUD besteed aan de wettelijke taken en aan de projectleiding voor de uitvoering van het jaarplan bodem maken deel uit van de reguliere begroting van de RUD.

In tegenstelling tot eerdere jaren en in tegenstelling tot de verwachtingen bij het vaststellen van het jaarplan bodem 2022 is voor de zgn. spoedopgave geen doeluitkering opgenomen in het gemeentefonds. Er is een specifieke uitkeringsregeling opgesteld (Spuk) voor zowel de spoedopgave als voor buitenproportionele opgaven. In twee tranches heeft Emmen uitkeringen ontvangen van deze Spuk. Zie Hoofdstuk 5.

Het Jaarplan Bodem 2022 was een "inhaaljaar" omdat in 2021 aanzienlijke vertraging was ontstaan in de realisatie het Jaarplan Bodem 2021. Daarmee was voorzien dat 2022 ook een relatief kostbaar jaar zou worden. Ca. 1.3. miljoen euro was geraamd voor het Jaarplan Bodem 2022.

Niet alle vertraging kon worden helaas worden ingelopen, echter voor alle spoedlocaties geldt dat de saneringen hiervan in 2022 uiteindelijk wel zijn gestart. Daarmee schuift de afronding (en afrekening) van enkele projecten over de jaargrens 2022-2023. Het niet bestede budget blijft binnen de reserve bodemsanering, danwel binnen de Spuk subsidiegelden.

2. Kader

Het meerjarenprogramma bodem 2016 – 2020, dat op 29 september 2016 is vastgesteld door de gemeenteraad was leidend de bodemtaken ten tijde van het convenant. De gemeentelijke bodemnota geeft aan wat de gemeentelijke ambities zijn voor bodem en op welke wijze bodem wordt betrokken in de besluitvorming en uitvoering (wat).

In het convenant bodem en ondergrond 2016 – 2020 zijn de afspraken vastgelegd met het rijk over de uitvoering en de daarvoor beschikbare middelen. Het meerjarenprogramma bodem 2016 -2020 van de gemeente Emmen geeft op hoofdlijnen aan wat de gemeente Emmen tussen 2016 en 2020 ging doen, en met welke middelen, om de gemeentelijk ambities en de convenantverplichtingen te bereiken. Jaarlijks stelde het college van B&W binnen dit meerjarenprogramma een jaarplan bodem vast en jaarlijks ook een jaarverslag en het college bracht het jaarplan en het jaarverslag ter kennisname van de raad.

Deze werkwijze is voortgezet als interim werkwijze tot meer duidelijk is over het werken onder de Omgevingswet.

De uitvoering van dit jaarprogramma 2022 berust bij de RUD. De RUD heeft over 2022 een totaalrapportage uitgebracht. Een aantal elementen hieruit die betrekking hebben op de bodemtaken zijn mede benut om het jaarverslag Bodem – 2022 te maken.

Het convenant met de rijksoverheid en het meerjarenprogramma van de raad zijn formeel eind 2020 geëindigd. Maar de afspraken en acties werken nog lange tijd door. Meerdere saneringsacties hebben een meerjarige uitvoeringstijd. Bovendien volgt bij meerdere saneringen een nazorg en monitoringsperiode, soms eeuwigdurend.

Zoals in het jaarplan bodem 2022 is omschreven is het jaar 2022 een overgangsjaar voor de bodemtaken. Het convenant en de bijhorende afspraken met het rijk, waaronder financiële afspraken, zijn formeel ten einde. Maar de verwachte overgang van de bodemtaken naar de Omgevingswet is nog niet gerealiseerd, door uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De Wet Bodembescherming (Wbb) was dus nog van toepassing in 2022.

3. Wettelijke taken

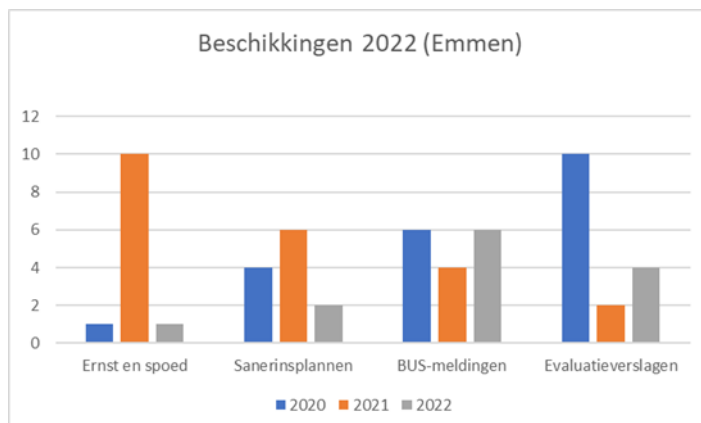
Toetsen en beschikken

Op grond van de Wbb heeft de RUD bodemonderzoeken/saneringsplannen/evaluatieverslagen/nazorgplannen/meldingen beoordeeld, getoetst en beschikt. Daarnaast heeft de RUD monitoringsverslagen, plannen van aanpak en zorgplichtsaneringen beoordeeld. De voortgang van de beschikking procedures is zorgvuldig bewaakt.

Stand van zaken start saneringen/beschikkingen

In onderstaande grafiek is in het kader van de Wet bodembescherming een overzicht gegeven van de realisatie voor de taak toetsen, beoordelen en instemmen van de RUD. Ter vergelijking zijn in de grafiek ook de aantallen van 2020 toegevoegd. Naast beschikkingen zijn onder andere ook monitoringsbrieven, zorgplichtbrieven en de instemmingsbrieven m.b.t. plannen van aanpak verzonden. Deze zijn niet meegenomen in onderstaande grafiek.

Grafiek 1: Aantallen beschikkingen/besluiten Wbb 2022, vergeleken met 2021 en 2020

Toezicht bodemsanering

Er zijn 9 saneringen geregistreerd als gestart vanaf begin 2022. In 2021 waren dit er 5, 2020 waren dit er 4. De gestarte sanering is minimaal 1 en soms meerdere keren bezocht door de toezichthouder. Hierbij waren geen bijzonderheden.

WKO

Er zijn 18 meldingen afgehandeld voor de aanleg van gesloten bodemenergiesystemen. Dit is een voortzetting van de stijging in aantallen ten opzichte van het voorgaande jaar die sinds 2020 is ingezet. De (versnelde) energietransitie is mede de oorzaak van de toename. Bij de aanleg van de systemen, het mechanisch boren, heeft ook toezicht plaatsgevonden. Hieronder (tabel 1) een overzicht van het aantal meldingen in de periode 2014-2022.

Tabel 1 Meldingen bodemenergiesystemen

Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aantal	6	4	2	4	5	8	17	15	18

Voor de aanleg van een groot gesloten bodemenergiesysteem >70 KW (basisschool aan de Wikkel) is een OBM-vergunning aangevraagd.

De meldingen voor de gesloten bodemenergiesystemen worden door de RUD geregistreerd in het Landelijk Grondwater Register (LGR). Hierdoor kan bij eventuele nieuwe initiatieven in de omgeving rekening worden gehouden met bestaande systemen. Zo wordt voorkomen dat bodemenergiesystemen elkaar negatief gaan beïnvloeden.

Besluit Bodemkwaliteit (Bbk)

Het Bbk valt buiten het bestek van het jaarplan bodem 2022. Het is een reguliere wettelijke taak. Alle gemeentes in Drenthe zijn bevoegd gezag voor dit besluit en deze taken.

Deze taken horen bij de geüniformeerde Drentse Maat taken in het jaarprogramma van de RUD.

In 2022 zijn nagenoeg evenveel meldingen Bbk ingediend (220 meldingen) als in 2021 (227 meldingen). De meldingen zijn grotendeels vraag gestuurd. Op iets meer dan de helft van de meldingen is toezicht gehouden. Bijzonderheid is de Grootschalige bodemtoepassing Testtrack Thedinga Pottendijk Emmer-Compascuum. Er zijn geen uren besteed aan bodemcalamiteiten.

4. Uitvoering projecten jaarplan bodem.

Naast de wettelijke taken is de RUD door de gemeente Emmen ook belast met de uitvoering van de saneringsopgave die de gemeente Emmen heeft. Hiervoor is al vermeld dat de gemeente Emmen hiervoor een convenant heeft met de rijksoverheid. En dat de gemeenteraad hiervoor een meerjarenplan heeft vastgesteld. Waar in het verleden de gemeente Emmen zelf de projectleiding had over enkele projecten, berust sinds medio 2019 de begeleiding van alle projecten bij de RUD. De administratie rondom de projecten wordt eveneens verzorgd door de RUD.

Projecten uit het jaarplan bodem 2022

Hieronder wordt nader ingegaan op enkele locaties waarvoor de RUD, namens de gemeente, de bevoegd gezag rol heeft uitgevoerd, danwel de projectleiding heeft gevoerd:

Spoodlocaties :

VOCL Centrum Emmen: Locaties Noorderstraat en Weerdingerstraat. Beide locaties worden al geruime tijd geohydrologische beheerst, maar sinds begin 2021 onder gebiedsgericht grondwaterbeheer beheerst en gemonitord. Dit is conform plan uitgevoerd. In 2022 is de onttrekking uitgebreid.

Ter plaatse van Noorderstraat 9 vindt sinds 2018 een actieve sanering van de bronzone plaats in opdracht van BOSATEX. De saneringswerkzaamheden raken echter de beheersing van de pluim. Daarom zijn werkzaamheden van Emmen en van BOSATEX op elkaar afgestemd en worden resultaten met elkaar gedeeld. Het blijkt in 2022 dat het voor beide partijen wenselijk is dat het beheer en de sanering van bron/pluim van de Noorderstaat 9 door één partij wordt uitgevoerd. BOSATEX en de gemeente Emmen hebben daarom de intentie uitgesproken dat BOSATEX de verontreiniging afkoopt en het beheer hiervan onder het GGB laat brengen. Dit traject in eind 2022 gestart en wordt in 2023 verder opgepakt.

Vangnetlocaties:

- Gero, 1e Kruisdiep wz 70, Nieuw Weerdinge; deze locatie is conform plan gemonitord en bevindt zich in de afrondende fase.
- Beekweg /Veenschapsweg Gat van Reef te Schoonebeek; eind 2021 is ingestemd met het saneringsplan. Het plan beschrijft het aanbrengen van een afdeklaag en monitoring van grond- en oppervlaktewater. Conform beschikking is in 2021 gestart met monitoring. In 2022 is de aanleg van de afdeklaag gestart. Dit wordt begin 2023 afgerond. Aanvankelijk zou het aanbrengen van de afdeklaag volledig in 2022 plaatsvinden echter vanwege natuurwetgeving en aangetroffen kwetsbare soorten ter plaatse is de uitvoering enigszins naar achteren verplaatst.
- Boerdijk 32, Veenoord (Zincoat, alleen grondwater): In 2021 is de beschikking afgegeven op het deelsaneringsplan (monitoring). In 2022 is het monitoringsnetwerk geplaatst en de eerste ronde conform plan uitgevoerd. Het betreft de volledige uitvoering die aanvankelijk voor 2021 stond gepland. In 2023 is een vervolg nodig.

Gebiedsgericht grondwaterbeheer (Ggb):

In 2022 heeft Ggb in het teken gestaan van het uitbreiden van het beheerssysteem om de VOCL pluimen af te vangen. Daarnaast is nadrukkelijk verbinding gezocht met de grondwaterkwaliteit nét buiten het Ggb gebied, namelijk in het grondwaterbeschermingsgebied, horend bij de drinkwaterwinning Noordbargeres van de WMD.

Uitvoerend bestond het Ggb uit monitoring van de VOCL pluimen en het aanpassen van de beheersonttrekking van beide VOCL pluimen.

Naast deze monitoring is in 2022 de kwaliteit van het diepe grondwater in het beheersgebied verder in beeld gebracht. Hiervoor zijn in 2022 centraal in het beheergebied, in de omgeving van een 'waterscheiding' tussen de twee meest dominante onttrekkingen (GETEC en WMD, tevens gebiedspartners) meetpunten geplaatst. Onderzoek vindt plaats middels een brede screening van (nieuwe-/zeer zorgwekkende) stoffen. De resultaten geven inhoudelijke informatie en inzicht in toekomstperspectief én zijn bevorderend voor de samenwerking binnen het Ggb.

Kennisontwikkeling en -deling:

Werkgroep Noordbargeres

Ter plaatse van de winning van de WMD bij Noordbargeres spelen diverse grondwaterkwaliteit-issues rondom nieuwe en ZZ stoffen. De RUD zit namens de gemeente Emmen in de werkgroep Noordbargeres. Hier wordt 'in kind' bijgedragen aan oplossingsrichtingen voor de stoffenproblematiek en wordt vanuit het Ggb onderzoek verricht en informatie overgedragen (zie ook onder GgB).

Bodem netwerkdag

In 2022 is in Assen de Noordelijke Bodem netwerkdag georganiseerd. Dit is in samenwerking met Gemeente Emmen, Provincie Drenthe, Groningen en Friesland, de FUMO, de ODG, de RUD Drenthe, de gemeenten Groningen en Leeuwarden, Bodem+ en de Inspectie Leefomgeving en Transport. De netwerkdag was 10 november 2022 en stond in het teken van verbinding. Verbinding die nodig is om toekomstbestendige oplossingen te creëren voor de bodem en ondergrond. De Netwerkdag was zeer druk bezocht en met 200+ deelnemers een van de best bezochte netwerkdagen sinds deze wordt georganiseerd.

Ontwikkeling Regionaal Schakelpunt

Door de RUD is in 2021 een plan van aanpak ingediend bij het VNG waarin wordt bekeken hoe wij namens provincie en gemeenten als regionaal schakelpunt (RSP) van kennis kunnen dienen. Hoewel dit (financieel) namens de provincie Drenthe wordt verzorgd door ons wordt ook de gemeente Emmen hierin betrokken. Het RSP heeft overlap met visievorming en afgestemd gemeentelijk bodembeleid dat provincie breed, inclusief Emmen in 2022 is opgepakt (zie volgende punt). De pilot RSP gaat in 2022 lopen en is gefinancierd door VNG. Zichtbaar resultaat van 2022 is het Kenniscafé Leefomgeving, waarin de RUD (namens het VNG) gemeenten, provincie en waterschappen aan elkaar verbindt. Aan de hand van actualiteiten in (nieuwe) wetgeving of praktische prioritering wordt inhoud gedeeld en de dialoog aangegaan.

Beleidsvoorbereiding: Visie op bodem en ondergrond onder OW:

De RUD is gestart met een verkenning van bodembeleid binnen Drenthe. Dit vindt plaats met externe ondersteuning vanuit RHDHV en Tauw. Dit gaat over warme overdracht van bodemtaken en -locaties en over bodem en ondergrond en kan als basis dienen voor een uniforme visie op de bodem en ondergrond.

In 2022 is in het kader van uniform bodembeleid een start gemaakt met 'blauwdruk bodemegels'. Dit vormt een set regels waarbij het huidige beleid over toepassen van grond/bouwstoffen, sanering van bodem en graven in verontreinigd grond wordt vertaald naar de toekomstige instrumenten van de omgevingswet (Omgevingsplan). Vanwege de centrale rol die de RUD hierin heeft wordt de uniformiteit binnen Drenthe geborgd. In deze blauwdruk wordt ook rekening gehouden met regels over saneren van grondwater waarvoor door de RUD regels zijn opgesteld die in de Provinciale Omgeving Verordening worden opgenomen en ook relevant zijn voor de gemeente Emmen (zie volgende alinea).

In 2022 is een project uitgevoerd om de verontreinigingen van grondwater in Emmen in beeld te brengen, inclusief oude gesaneerde verontreinigingen; om helder in beeld te brengen welke zaken onder het bevoegd gezag van Emmen blijven dan wel welke over kunnen gaan naar de provincie vanwege de Omgevingswet. Het betreft in hoofdzaak zogenaamde 'resterende grondwaterverontreinigingen', die wél historisch zijn, maar niet onder het overgangsrecht (Wbb) vallen. In 2023 worden als opvolging van 2022, afspraken gemaakt over bevoegdheden van de Gemeente Emmen en de Provincie Drenthe voor wat betreft de resterende grondwaterverontreinigingen.

Informatiebeheer:

Voor het verbeteren van de kwaliteit van de bodeminformatie is een plan van aanpak gemaakt. In het vierde kwartaal van 2021 zijn we gestart met de actiepunten die voortkwamen uit het visie document en met de acties voor het opzetten van de beheerorganisatie voor het BIS. Deze werkzaamheden liepen door in 2022.

Om de kwaliteit van de ingebracht bodemdata op een hoger niveau te brengen is de RUD gestart met data te uniformeren en aan te vullen tot het gewenste kwaliteitsniveau. Ook deze werkzaamheden liepen door in 2022.

Als vervolg daarop heeft de RUD heeft in opdracht van Gemeente Emmen en Provincie Drenthe in 2022 NAZCA aangeschaft. NAZCA is een bodeminformatiesysteem dat in eerste instantie bedoeld is om eenvoudig maar compleet bodeminformatie te ontsluiten. Begin 2023 wordt dit bodeminformatiesysteem operationeel en in de loop van 2023 wordt gewerkt aan uitbreiding van op te vragen informatie en toegankelijkheid (door derden).

Naar aanleiding van de komst van de Omgevingswet worden voorbereidingen getroffen om de informatievoorziening aan te passen en aan te sluiten op het landelijke digitaal stelsel Omgevingswet (DSO).

Verminderen nazorg en monitoring:

Doelstelling is nazorg waar mogelijk af te bouwen. Nazorg kan bestaan uit actieve nazorg (onttrekking/monitoring) of passieve nazorg zoals het in stand houden van een afdeklaag.

In 2020 is een project gestart om de nazorg in beeld te brengen. In 2020 is daarvoor een selectie gemaakt van circa 30 locaties. Ook de eerder genoemde inventarisatie van 'resterende grondwaterverontreinigingen' heeft in 2022 nog acht (deels overlappend met de genoemde 30) locaties opgeleverd waar in bepaalde mate sprake is van (veelal passieve) nazorg.

De nazorg ligt hoofdzakelijk bij saneerders in eigen beheer (niet de gemeente Emmen). Het betreffen NAM locaties en gedempte wijken. De nazorg is zowel passief (registratie) actief (monitoring, voornamelijk NAM locaties).

Gedurende de afhandeling / beoordeling op het moment dat de eerstvolgende monitoringsrapportage van deze locaties wordt ingediend wordt beoordeeld of verdere monitoring of actieve nazorg noodzakelijk blijft. Risico's en in beschikking opgelegde voorschriften zijn hierbij leidend.

Bedrijfslocaties:

Phileas Foggstraat 1 en 3, Emmen

Als gevolg van bedrijfsmatige activiteiten is de bodem (grond en grondwater) verontreinigd geraakt met vluchtige chloorkoolwaterstoffen (VOCl). In de grond is door grondwaterstroming inmiddels nagenoeg geen VOCl meer aanwezig. In de loop van de tijd is door deze grondwaterstroming echter wel een pluim met VOCl in het grondwater ontstaan. Voor deze locatie is een saneringsplan ingediend en is instemming gegeven door bevoegd gezag Wbb. De eerste monitoringsrapportage is begin 2022 ingediend.

Phileas Foggstraat 7, Emmen (Resideo vml. Honeywell)

Deze locatie is verontreinigd met VOCl. Er zijn verontreinigingsbronnen aanwezig onder fabrieksbebouwing en in het voor de locatie gelegen riooltracé. In 2021 heeft een afweging plaatsgevonden over de vervolgaanpak. In 2022 is een saneringsplan opgesteld en eind 2022 ingediend. Dit plan gaat uit van geohydrologische beheersing totdat de bronnen zijn aangepakt. Na aanpak van de bronnen kan de beheersing beëindigd. De dan nog voorziene restverontreiniging mag zich

gecontroleerd verspreiden. De verspreiding is nauwkeurig gemodelleerd en de resultaten van de modellering is afgestemd met GETEC als dominante grondwateronttrekker stroomafwaarts van de restverontreiniging. Begin 2023 wordt met dit plan ingestemd.

Eerste Boksloot 17, Emmen (GETEC)

Op het chemiepark (GETEC) zijn als gevolg van diverse werkzaamheden grondwaterverontreinigingen ontstaan. Sinds 1996 worden de grondwaterverontreinigingen op het terrein door middel van een omvangrijk grondwateronttrekkings- en beheerssysteem gesaneerd. De aanpak is eeuwigdurend. De beheersing vormt een belangrijk onderdeel van het Gebiedsgericht grondwaterbeheer (GgB) Emmen. Wijziging in het debiet zijn van invloed op de monitoringsstrategie van het GgB. De verslaglegging van de werkzaamheden vindt jaarlijks plaats.

Nieuw Amsterdamseweg 31a Zandpol:

Als gevolg van bedrijfsactiviteiten is een omvangrijke grondwaterverontreiniging ontstaan met BTEX (twee bronnen met elk een pluim). De saneringsmaatregelen (hebben) bestaan uit het nemen van gerichte bronmaatregelen. De verspreiding van de grondwaterverontreiniging wordt gemonitord. Regelmatig vindt overleg plaats met de eigenaar over de voortgang van de sanering. Eind 2021 zijn nieuwe onderzoeken en monitoringsrapportages ingediend, die als basis dienen voor een geactualiseerd monitoringsplan (ingediend in 2022). Het plan voorziet in een jaarlijkse omgevingscontrole en een laagfrequente grondwaterkwaliteitsbepaling (een maal in 2027 en een maal in 2033). Indien mogelijk wordt na 2033 afgeschaald van sanering naar nazorg.

Vml WKI terrein Valendisweg, Schoonebeek:

Op het voormalig WKI-terrein is als gevolg van oliewinning een omvangrijke bodemverontreiniging met aromaten ontstaan. Na de grondsanering is door de terreingebruiker een nazorgplan opgesteld om de grondwatersanering te beheersen. Elke 3 jaar vindt een monitoringronde plaats welke aan ons wordt gerapporteerd.

Kanaalweg 20-22 Schoonebeek:

Betreft een VOCl verontreiniging die na grondsanering (2005) wordt gemonitord, één maal per twee jaar. Eind 2022 is een monitoringsrapportage ingediend. De resultaten geven geen aanleiding tot vervolg, anders dan de reeds geplande (totaal acht) monitoringen.

Beekweg 33 Schoonebeek:

Deze locatie bevat drie VOCl bronnen met daaruit ontstane verontreinigingspluimen. De bronnen zijn gesaneerd. Monitoring van de effecten vindt 1x per 3 jaar plaats. Twee pluimen zijn, na bronaanpak stabiel tot krimpand. In één pluim nemen de concentraties toe. Eind 2021 is daartoe een plan van aanpak opgesteld om met een in-situ sanering een extra saneringsinspanning uit te voeren. De locatie is in 2022 onder beheer van de NAM verder onderzocht/gemonitord.

5. Rijksbijdragen (SPUK Bodem 2022)

Hiervoor is al vermeld dat evenals in 2021 en voorafgaande jaren een doeluitkering is ontvangen in het gemeentefonds voor de apparaatskosten van de bodemtaken.

In tegenstelling van de verwachtingen is voor de uitvoeringskosten geen doeluitkering ontvangen.

Hiervoor koos het rijk een andere vorm. In het voorjaar van 2022 heeft het rijk een subsidieregeling open gesteld in de vorm van een zgn. specifieke uitkering (SPUK). Deze regeling had ten doel tegemoet te komen aan buitenproportionele opgaven, met name op het gebied van PFAS en loodproblematiek en voor kosten van bevoegde gezagen aan de zgn. spoedopgave.

Emmen heeft, met hulp van de RUD, een aanvraag ingediend om het aanvankelijk beschikbare bedrag ad € 313.412 veilig te stellen. In de herfst heeft het rijk een tweede aanvraagmogelijkheid geopend, omdat er nog rijksbudget beschikbaar was. De tweede tranche werd toegekend op volgorde van

binnenkomst. In deze tranche heeft Emmen €515.688 toegekend gekregen. Al met al is dit aanzienlijk meer dan de geraamde bijdrage ad €423.280 . De kanttekening hierbij is echter dat de uitvoeringstijd van de Spuk loopt over langere tijd dan het kalenderjaar 2022.

Het ministerie van I&M heeft in aanvulling op de subsidieregeling van 2021 voor buitenproportionele opgaven ook in de regeling van 2022 een mogelijkheid opgenomen voor het bekostigen van PFAS gerelateerde zaken. De gemeente Emmen en de provincie hebben op elkaar afstemde plannen ingediend voor nader onderzoek naar PFAS in grondwater en PFAS op voormalige brandweer oefenlocaties. Deze plannen zijn toegekend: € 54.500 voor grondwateronderzoek Heldenhof en €56.000 voor nader onderzoek Brandweer oefenplaatsen. De plannen hebben een meerjarig karakter en niet apparaatskosten zijn opgenomen in het jaarplan Bodem 2023 e.v.

Over de aanwending van het subsidiebedrag wordt verantwoording afgelegd aan de rijksoverheid conform de SISA methodiek. Het blijft dus een afzonderlijk budget met eigen verplichtingen en verantwoording en maakt geen deel uit van de reserve bodemsanering.

6. Verantwoording

6.1 Projectfinanciering RUD

Bij de vaststelling van het jaarplan Bodem door het college van b & w is ook een eerste voorschot bepaald. Een nader voorschot zou worden bepaald als er exacter inzicht zou zijn in een aantal grote posten in de tweede helft van 2022. Het is vaker voorgekomen dat de financiële raming te behoedzaam was. Het is ongewenst de RUD te voorzien van te grote voorschotten.

Vanwege problemen met de financiële functie in de RUD-organisatie is het echter niet tot een tweede voorschot gekomen. Om die reden ontvangt de RUD bovenop het voorschot van €450.000 een nabetaling van €299.478,95

De projectkosten voor de uitvoering van het jaarplan Bodem 2022 bedroegen €749.478,95. De verantwoording van de uitgaven van de projecten is opgenomen in bijlage 2.

Dit is lager dan de raming van €1.333.500. De belangrijkste redenen hiervoor zijn onder ander: het kunnen meeliften op provinciale projecten (bijv. voorbereiding op Omgevingswet en kennisnetwerk, mede gefinancierd door het VNG), het veel minder kostbaar zijn van het historisch onderzoek PFAS dan vooraf ingeschat, het (deels) verschuiven van de topaagsanering van locatie Gat van Reef naar 2023 en het apart begrootte dossieronderzoek nazorglocaties is geïntegreerd in 'lopende' wettelijke taken. Het is niet zo dat de niet bestede gelden vrij vallen. Ze blijven voor hun doel beschikbaar in ofwel de reserve bodemsanering voor deze taken in volgende jaren, danwel in de subsidiebudgetten (SPUK) waarover aan het rijk verantwoording moet worden afgelegd voor de besteding.

6.2 Verantwoording ureninzet RUD

De apparaatskosten van de RUD voor de taken m.b.t. de Wbb maken deel uit van het reguliere jaarprogramma van de RUD. In het geval deze uren niet toereikend zijn, worden de kosten ten laste gebracht van bodembudget, niet ten laste van de algemene kosten van de RUD. Naast de Wbb gerelateerde taken zijn er ook bodemtaken die voor alle gemeentes worden uitgevoerd, zoals advisering m.b.t. bodemaspecten bij bouwplannen of bestemmingsplannen en het toezicht op hergebruik van grond ingevolge het Besluit Bodemkwaliteit. Onderstaand overzicht geeft de inzet weer voor de Wbb gerelateerde taken

Tabel 2: verantwoording uren RUD jaarplan bodem 2022

Product		Uren
201	Beschikking wet bodembescherming	468
202	Melding Besluit Uniforme Sanering (BUS)	69
203	Beoordelen verzoeken en toezicht WKO	161

204	Informatieverstrekking bodem	437
205	Advisering bodem	530
206	Toezicht bodemsanering en -bescherming	178
207	Overige bodemtaken	1893
Totaal		3736

Naast bovengenoemde uren zijn tevens uren besteed aan projecten en opgaven die vanuit SPUK worden gefinancierd. Deze uren zijn weergegeven in tabel 3.

Tabel 3: verantwoording uren RUD SPUK 2022.

Project		Uren
Z2022-003547	PFAS locaties Emmen	4
Z2022-002744	Gat van Reef Aanbesteding	65
Z2022-016160	Gat van Reef Uitvoering	7
Z2022-002745	Zincoat	13
Z2022-002104	GGB Emmen	110
Totaal		195

Bijlage 1: stand van zaken speedlocaties 31 december 2022

locatie	segment	Status
Wolfsbergenweg 6a, Emmen	bedrijven	Afgerond
Weedingerstraat 3-4, Emmen (VOCL centrum Emmen)	gemeente	In uitvoering (GGB), risico's beheerst
Noorderstraat 9, Emmen (VOCL centrum Emmen)	gemeente	In uitvoering (GGB), risico's beheerst
1e Kruisdiep wz 70, Nieuw Weerdinge	gemeente	In uitvoering, risico's beheerst
Eerste Bokslootweg 17, Emmen	bedrijven	In uitvoering, risico's beheerst
Phileas Foggstraat 7, Emmen	bedrijven	In uitvoering, risico's beheerst
Boerdijk 6, Veenoord	bedrijven	In uitvoering, risico's beheerst
Kanaalweg 20-22, Schoonebeek	bedrijven	In uitvoering
Nieuw-Amsterdamseweg 31a, Schoonebeek	bedrijven	in uitvoering
vml. WKI-terrein, Valendisweg, Schoonebeek	bedrijven	In uitvoering
Beekweg 33, Schoonebeek	bedrijven	In uitvoering
Gat van Reef, Veenschapsweg, Schoonebeek	bedrijven/gemeente	In uitvoering
Phileas Foggstraat 1 en 3, Emmen	bedrijven	In uitvoering
Boerdijk 32, Veenoord	bedrijven/gemeente	In uitvoering

Bijlage 2 Uitgavenoverzicht 2022

Onderdeel	Project	Verwachte uitgaven	Wat gaan we daarvoor doen	Feitelijke uitgaven	Dekkingsbron
Beleidsvoorbereiding	Vorbereiding op OW, Visie	€ 40.000,--	Visie op bodem en ondergrond voorbereiden, in provinciaal verband Warme overdracht grondwater naar provincie (BIS en dossiers updaten). Uitvoering 2022: analyse situatie grondwaterpluimen. Optimalisatie data, beheer bodeminformatie (i.s.m. Drenthe 25% totale kosten). Nog niet doorbelast vanuit provincie. Aanvullende begeleiding en advies	€ 0,00	Reserve Bodemsanering
	Data voor Warme overdracht	€ 75.000,--		€ 6.272,00	
	Toekomstbestendig maken Bodeminformatie (vervolg 2021)	€ 20.000,--		€ 0,00	Reserve Bodemsanering
		€ 10.000,--		€ 606,00	
PFAS	Uitgaven SPUK (aandachtslocaties en Heldenhof)	€ 112.500,--	Historisch onderzoek en veld- en labonderzoek (verkenkend) 2022. SPUK = € 434.492. Rapporten gereed. Niet gefactureerd. Afbraakonderzoek (onderdeel plan SPUK Heldenhof) SPUK = € 360.874	€ 0,00	Spuk Bodem 2021
		€ 25.000,--		€ 25.000,00	Spuk Bodem 2021
	Grondwateronderzoek Heldenhof	€ 54.500	Subsidie toegekend in 2022, wordt opgenomen in jaarplan Bodem 2023 ev.	€ 0,00	Spuk Bodem 2022 - 1
	Onderzoek Brandweeroefenplaatsen	€ 56.000	Subsidie toegekend in 2022, wordt opgenomen in Jaarplan Bodem 2023	€ 0,00	Spuk Bodem 2022 - 1
GGB	Gebiedsgericht grondwaterbeheer (GGB)	€ 50.000,--	Aanvullend onderzoek grondwaterkwaliteit waterscheiding Emmen centraal Aanvullende monitoringswerkzaamheden GGB i.r.t. Noordbargeres	€ 44.567,07	Spuk Bodem 2022 - 1
		€ 10.000,--		€ 8.948,00	Reserve bodemsanering
Nazorg	Afbouw nazorg	€ 40.000,--	Dossieronderzoek op 30 locaties en beoordelen haalbaarheid afbouw nazorg en monitoring	€ 0,00	
Kennis	Kennisontwikkeling/kennisdeling	€ 35.000,--	Nieuwe stoffen, nieuwe bedreigingen, Regionaal schakelpunt (meeliften Drenthe en pilot (financiering) VNG)	€ 0,00	
Spoodlocaties:	VOCl centrum Emmen	€ 115.000,-- € 11.000,-- € 80.00,-- € 30.000,-- € 35.000,--	Aanpassen beheersing Vergroten zuivering en extra onderzoek grondwater. In stand houden beheersing 2022 + extra onderhoud Directievoering 2022 Monitoring pluimen 2022	€ 86.414,58 € 31.850,00 € 90.981,01 € 27.457,50 € 33.244,50	Spuk bodem 2022 - 2 Spuk bodem 2022 - 2 Spuk bodem 2022 - 2 Spuk bodem 2022 - 2 Spuk bodem 2022 - 2
Vangnetlocaties	Gero, 1e Kruisdiep wz 70, Nieuw Weerdinge	€ 10.000,-- € 10.000,--	Monitoring bron 2022 (RHDHV) Monitoring pluim 2022 (Bilfinger)	€ 5.771,50 € 6.921,00	Reserve Bodemsanering Reserve Bodemsanering
	Gat van Reef, Schoonebeek	€ 50.000,-- € 350.000,-- € 15.000,--	Verbeteren afdeklaag aanbesteding Verbeteren afdeklaag uitvoering Monitoring grond- en oppervlaktewater (rest was in 2021))	€ 38.761,10 € 225.874,88 € 4.035,25	Spuk bodem 2022 - 1&2 Spuk bodem 2022 - 1&2 Reserve bodemsanering
	Boerdijk 32, Veenoord	€ 150.000,--	Aanbesteding Plaatsing monitoringsnetwerk Monitoring	€ 6.814,81 € 91.323,00 € 14.636,75	Spuk Bodem 2022 - 1&2 Spuk Bodem 2022 - 1&2 Spuk Bodem 2022 - 1&2
Diversen	Overig	€ 40.000,--	Diversen, stelpost bijdragen gebiedsontwikkeling	€ 0,00	
	Verificatieonderzoek Convenant 2016-2020 / Meerjarenprogramma 2016-2020	€ 20.000	Stelpost t.b.v. bemonsteringen en externe kosten	€ 0,00	Extern doorgeschoven naar 2023
Totaal 2022				€ 749.478,95	

